

ปัจจัยการบริหารตามหลัก 7S ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม
ADMINISTRATIVE FACTORS BASED ON THE 7S AFFECTING OF THE EFFECTIVENESS
OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE
AREA OFFICE OF SAMUT SAKHON SAMUT SONGKHRAM

วนัสนิธ ศรีคำณ

Wanasnion Sornkhamron

ทิวต์ มณีโชติ

Tiwat Maneechote

คณะครุศาสตร์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์, ประเทศไทย

Faculty of Education, Panyapiwat Institute of Management, Thailand

E-mail: sornkhamron.w@gmail.com

โทรศัพท์ 081-9867476

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหารตามหลัก 7S ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม และ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารตามหลัก 7S ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม จำนวน 295 คน กลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie & Morgan ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 5% ($e = 0.05$) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเรื่องปัจจัยการบริหารตามหลัก 7S ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .900 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับปัจจัยการบริหารตามหลัก 7S ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านค่านิยมร่วม ด้านทักษะความรู้ความสามารถ และด้านโครงสร้างองค์กร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (β) เท่ากับ .318, .308 และ .154 ตามลำดับ และปัจจัยทั้ง 3 ด้านสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 31.80

คำสำคัญ: ปัจจัยการบริหารตามหลัก, 7S McKinsey, ประสิทธิผลของสถานศึกษา, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to 1) examine the level of administrative factors based on the 7S Framework of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Samut Sakhon Samut Songkhram 2) investigate the level of school effectiveness under the Secondary Educational Service Area Office Samut Sakhon Samut Songkhram and 3) study the administrative factors based on the 7S Framework affecting school effectiveness under the Secondary Educational Service Area Office Samut Sakhon Samut Songkhram. This study employed a quantitative research design. The data were collected from a sample of 295 administrators and teachers under the Secondary Educational Service Area Office Samut Sakhon Samut Songkhram. The sample size was determined based on the Krejcie and Morgan table with a 5 percent margin of error ($e = 0.05$), and stratified random sampling based on school size was applied. The research instrument was a questionnaire on administrative factors based on the 7S Framework of school administrators affecting school effectiveness under the Secondary Educational Service Area Office Samut Sakhon–Samut Songkhram, with a reliability coefficient of .900. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

The research findings revealed that 1) The overall and individual aspects of administrative factors based on the 7S Framework of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Samut Sakhon–Samut Songkhram were at a high level. 2) The overall and individual aspects of school effectiveness under the Secondary Educational Service Area Office Samut Sakhon–Samut Songkhram were also at a high level. 3) The administrative factors that significantly affected school effectiveness at the .01 level of statistical significance consisted of three aspects shared values, skills, and organizational structure, with standardized regression coefficients (β) of .318, .308, and .154, respectively. These three factors jointly explained 31.80 percent of the variance in school effectiveness.

Keywords: McKinsey 7S Framework, Administrative Factors, School Effectiveness, School administrators

บทนำ

ในยุคที่จำนวนประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว การพัฒนาคุณภาพประชากรถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ เนื่องจากประชากรเป็นทรัพยากรหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ คุณภาพชีวิตที่ดีของประชากรหมายถึงการมีมาตรฐานการดำรงชีวิตที่เหมาะสม มีคุณภาพในการทำงาน การพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม รวมถึงการมีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ ซึ่งรัฐจำเป็นต้องดูแลให้ประชากรมีคุณภาพชีวิตที่ดีตั้งแต่เกิดจนตาย เมื่อประชากรได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ ย่อมส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในเวทีโลก ดังนั้นการบริหารประเทศในยุคใหม่จึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพประชากรเป็นลำดับแรก โดยเฉพาะด้านการศึกษา ซึ่งถือเป็นรากฐานสำคัญที่สุดของการพัฒนาคนให้เป็นผู้มีความรู้ คุณธรรม และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ

ภายหลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประเทศไทยได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาโดยมุ่งเน้นการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมของประชาชน และการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถานศึกษา ซึ่งได้กำหนดให้สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ งานบุคคล และการบริหารทั่วไป รวมถึงการกำหนดให้สถานศึกษามีสภาพเป็นนิติบุคคล เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างคล่องตัวและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม เป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใหม่ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการกำกับ ดูแล และสนับสนุนสถานศึกษาในพื้นที่ให้สอดคล้องกับบริบทเฉพาะของจังหวัด แม้จะมีการถือปฏิบัติเคียงกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเดิม แต่การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างดังกล่าวย่อมส่งผลต่อรูปแบบการบริหารระบบการทำงาน และบทบาทความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษาโดยตรง

การบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลง จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยการบริหารที่หลากหลาย งานวิจัยหลายฉบับพบว่าปัจจัยด้านการบริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู และการดำเนินงานของสถานศึกษา เช่น ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร บรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ผู้บริหาร งบประมาณ และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา แนวคิดการบริหารตามหลัก 7S ของ McKinsey เป็นกรอบแนวคิดที่มุ่งเน้นความสอดคล้องและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบสำคัญภายในองค์กร ทั้ง 7 ประการ ได้แก่ กลยุทธ์ (Strategy) โครงสร้างองค์กร (Structure) ระบบการปฏิบัติงาน (Systems) บุคลากร (Staff) ทักษะความรู้ความสามารถ (Skills) รูปแบบการบริหารจัดการ (Style) และค่านิยมร่วมขององค์กร (Shared Values) ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 7 ประการนี้มีความเชื่อมโยงและส่งผลต่อกัน หากองค์กรสามารถจัดการและพัฒนาองค์ประกอบต่าง ๆ ให้มีความสมดุลและสอดคล้องกัน จะช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังที่หัทธรินทร์ ดอนดี (2563) กล่าวว่า ปัจจัยการบริหาร สถานศึกษา ในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดลำปาง ด้านการจัดการและการบริหารงานของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดลำปางมากที่สุด อีกทั้ง นิภาพรรณ แก้วตา และโสภา อำนวยรัตน์ (2568) ที่ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านโครงสร้างขององค์กร และปัจจัยด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร มากที่สุด รวมถึง ขวัญเรือน โยคะสัย และสุเทพ เมยไธสง (2566) ที่ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีจำนวน 6 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมตามลำดับ

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นถึงความจำเป็นในการศึกษาปัจจัยการบริหารตามหลัก 7S ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับปัจจัยการบริหารที่มีผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้ประกอบการกำหนดนโยบาย การวางแผน และการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิผล และสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหารตามหลัก 7S ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม
3. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารตามหลัก 7S ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ผู้ศึกษาได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยไว้ ดังต่อไปนี้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan และกำหนดระดับความคลาดเคลื่อน 5% ($e = 0.05$) และระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ทำให้ได้มาซึ่งขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของผู้บริหารและครูผู้สอนจังหวัดสมุทรสาครและจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวนทั้งสิ้น 295 คน และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กำหนดโรงเรียนในจังหวัดสมุทรสาครและจังหวัดสมุทรสงครามในการสุ่ม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน

จำแนกตามขนาด โรงเรียน	จำนวน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	112	28
ขนาดกลาง	256	64
ขนาดใหญ่	498	125
ขนาดใหญ่พิเศษ	287	78
รวม	1,153	295

จากตารางที่ 1 พบว่าจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจังหวัดขนาดของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ดังนี้ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีประชากร 287 คน กลุ่มตัวอย่าง 78 คน โรงเรียนขนาดใหญ่มียุทธศาสตร์ 498 คน กลุ่มตัวอย่าง 125 คน โรงเรียนขนาดกลางมีประชากร 256 คน กลุ่มตัวอย่าง 64 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 112 คน กลุ่มตัวอย่าง 28 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารตามหลัก 7S ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม แบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ซึ่งเป็นสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามประกอบด้วยปัจจัยการบริหาร 7 ด้าน คือ 1) ด้านกลยุทธ์ 2) ด้านโครงสร้างองค์กร 3) ด้านระบบปฏิบัติการ 4) ด้านรูปแบบการบริหาร 5) ด้านบุคลากร 6) ด้านทักษะความรู้ความสามารถ และ 7) ด้านค่านิยมร่วม โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert (1976) มี 5 ระดับ โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีปัจจัยการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีปัจจัยการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีปัจจัยการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีปัจจัยการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีปัจจัยการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามด้วยตนเอง ประกอบด้วยประสิทธิผลสถานศึกษา 4 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 2) ด้านการพัฒนาทัศนคติทางบวก 3) ด้านการแก้ปัญหาในโรงเรียน และ 4) ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert (1976) มี 5 ระดับ โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีประสิทธิผลอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ของผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ต่อปัจจัยการบริหารตามหลัก 7S ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

การหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาทฤษฎี แนวคิด บทความในวารสารต่าง ๆ งานวิจัยวิทยานิพนธ์ และเอกสารอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา แล้วนำข้อมูลจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องมาสรุปเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ พัฒนาและปรับปรุงแบบสอบถาม เรื่อง ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารตามหลัก 7S ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และนำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง หรือ IOC (Index of Item Objective Congruence) และใช้เกณฑ์ ดังนี้

ค่า +1 = ข้อคำถามมีความสอดคล้อง สามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ค่า 0 = ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องหรือไม่

ค่า -1 = ข้อคำถามไม่มีความสอดคล้อง ไม่สามารถวัดได้ตามวัตถุประสงค์

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร ผลพบว่าข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 – 1.00 ขึ้นไปแสดงว่ามีความสอดคล้องกัน สามารถใช้ข้อคำถามได้ และนำแบบสอบถามที่ได้รับ

การแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม จำนวน 30 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ซึ่งเป็นค่าความเชื่อมั่นของ Cronbach (1990, pp. 202-294) ได้ผลค่าความเชื่อมั่น = .900

เก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ เพื่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงครามในการอนุญาตให้ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

2) ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ฯ และแบบสอบถามไปติดต่อสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอเข้าเก็บรวบรวมข้อมูล

3) นำแบบสอบถามที่รวบรวมมาตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อย และนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามและประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

2) วิเคราะห์ระดับปัจจัยการบริหารของผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยนำค่าเฉลี่ยเลขคณิตที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2560) ได้ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับปัจจัยการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับปัจจัยการบริหารอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับปัจจัยการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับปัจจัยการบริหารอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับปัจจัยการบริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3) วิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยนำค่าเฉลี่ยเลขคณิตที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2560) ได้ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4) วิเคราะห์ปัจจัยการบริหารตามหลัก 7S ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธี Stepwise เพื่อดูว่าตัวแปรพยากรณ์ตัวใดที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ แล้วจึงนำมาแปรที่มีนัยสำคัญไปสร้างสมการพยากรณ์

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลระดับปัจจัยการบริหารสถานศึกษา โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยนำเสนอรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 2 – 4 ดังนี้

1. ระดับปัจจัยการบริหารของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะความรู้ความสามารถ รองลงมา คือ ด้านกลยุทธ์ และต่ำที่สุด คือ ด้านระบบปฏิบัติการ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัจจัยการบริหารสถานศึกษา ในภาพรวม

ปัจจัยการบริหารตามหลัก 7S ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านกลยุทธ์	4.45	0.29	มาก	2
2. ด้านโครงสร้างองค์กร	4.42	0.33	มาก	4
3. ด้านระบบการปฏิบัติงาน	4.37	0.32	มาก	7
4. ด้านบุคลากร	4.39	0.32	มาก	6
5. ด้านทักษะความรู้ความสามารถ	4.46	0.28	มาก	1
6. ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ	4.39	0.31	มาก	5
7. ด้านค่านิยมร่วม	4.44	0.28	มาก	3
รวม	4.42	0.18	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.18) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าปัจจัยการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะความรู้ความสามารถ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.28) รองลงมา คือ ด้านกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.29) 3) และต่ำที่สุด คือ ด้านระบบปฏิบัติการ ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.32)

2. ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการแก้ปัญหาในโรงเรียน รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และต่ำที่สุด คือ ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในภาพรวม

ประสิทธิผลของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	4.47	0.25	มาก	3
2. ด้านการพัฒนาทัศนคติทางบวกของนักเรียน	4.48	0.28	มาก	2
3. ด้านการแก้ปัญหาในโรงเรียน	4.48	0.26	มาก	1
4. ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน	4.47	0.27	มาก	4
รวม	4.48	0.18	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.18) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการแก้ปัญหาในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.26) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาทัศนคติทางบวกของนักเรียน ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.28) และต่ำที่สุด คือ ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.27)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารรายด้านกับประสิทธิผลของสถานศึกษาภาพรวม โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยสูตรของเพียร์สัน (Pearson Product-moment Correlation Coefficient)

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารรายด้านและประสิทธิผลของสถานศึกษาภาพรวม

ตัวแปร	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	X_7	Y
X_1	0.302**	0.123*	0.250**	0.099	0.244**	0.192**	0.114*
X_2		0.128*	0.229**	0.228*	0.220**	0.306**	0.322**
X_3			0.258**	0.228*	0.245**	0.172**	0.230**
X_4				0.368**	0.370**	0.317**	0.302**
X_5					0.249**	0.234**	0.418**
X_6						0.299**	0.281**
X_7							0.438**

* มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

จากตารางที่ 4 จากตาราง 4.15 พบว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษารายข้อ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในภาพรวม (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกคู่ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) อยู่ในช่วงตั้งแต่ .114 ถึง .438

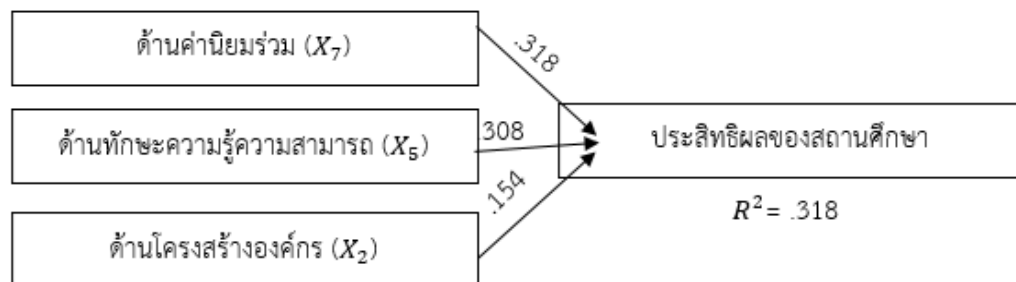
สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวหรือปัจจัยการบริหารสถานศึกษาแต่ละด้าน ($X_1 - X_7$) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .099 ถึง .370 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ (ไม่เกิน .80) แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) สามารถนำไปวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณต่อไปได้

4. ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารรายด้านที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีจำนวน 3 ด้าน เรียงตามลำดับได้แก่ ค่านิยมร่วม (X_7) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปแบบคะแนนดิบ (b) = .209 และในรูปแบบมาตรฐาน (β) = .318 ลำดับต่อมา คือ ด้านทักษะความรู้ความสามารถ (X_5) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปแบบคะแนนดิบ (b) = .199 และในรูปแบบมาตรฐาน (β) = .308 และลำดับสุดท้าย คือ ด้านโครงสร้างองค์กร (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปแบบคะแนนดิบ (b) = .084 และในรูปแบบมาตรฐาน (β) = .154 โดยตัวแปรทั้ง 3 ตัว สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 31.80 โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการพยากรณ์ เท่ากับ .150

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารสถานศึกษารายด้าน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ในภาพรวม (Y)

Variable	b	SE_b	β	t	P-Value	Zero-order Correlations	Collinearity Statistics	Variable
							Tolerance	VIF
Constant	2.289	.188	-	12.158	.000	-	-	-
X_7	.209	.034	.318	6.161	.000	.438	.878	1.139
X_5	.199	.033	.308	6.107	.000	.418	.918	1.089
X_2	0.84	.028	.154	2.992	.003	.322	.880	1.136
Constant	2.289	.188	-	12.158	.000	-	-	-
R = .564 $R^2 = .318$ $SE_{est} = .150$ F = 45.257								

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษารายด้านที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีจำนวน 3 ด้าน มีค่า $R^2 = .318$ แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ด้าน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 31.80 โดยด้านที่ส่งผลมากที่สุด คำนิยมร่วม (X_7) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปแบบคะแนนดิบ (b) = .209 และในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (β) = .318 ลำดับต่อมา คือ ด้านทักษะความรู้ความสามารถ (X_5) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปแบบคะแนนดิบ (b) = .199 และในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (β) = .308 และลำดับสุดท้าย คือ ด้านโครงสร้างองค์กร (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปแบบคะแนนดิบ (b) = .084 และในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (β) = .154 ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์นำมาเขียนเป็นภาพได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 ปัจจัยการบริหารตามหลัก 7S ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

ผลการทดสอบภาวะร่วมเส้นตรงของตัวแปรอิสระ ซึ่งพิจารณาจากค่า Collinearity Statistics พบว่า ค่า Tolerance เท่ากับ .878, .880 และ .918 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.10 และค่า VIF เท่ากับ 1.139, 1.136 และ 1.089 ตามลำดับ ซึ่งไม่เกิน 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีปัญหาภาวะเส้นตรงร่วมพหุ

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณสามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ (Unstandardized Score)

$$Y = 2.289 + .0209 (X_7) + .199 (X_5) + 0.84 (X_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (Standardized Score)

$$Z = .318 (Z_7) + .308 (Z_5) + .154 (Z_2)$$

อภิปรายผลการวิจัย

1) ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยการบริหารตามหลัก 7S ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม มีการดำเนินการจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566 – 2570 โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่ เกี่ยวข้อง ทั้งผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมถึง คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อร่วมกัน วิเคราะห์สถานการณ์และกำหนดทิศทางการพัฒนา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม, 2567) ซึ่งกระบวนการดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการกำหนดกลยุทธ์ การจัดโครงสร้างการบริหาร และการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานขององค์กรอย่างเป็นระบบ อีกทั้งยังส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรมีความเข้าใจ เป้าหมายและทิศทางการดำเนินงานร่วมกัน อันเป็นลักษณะสำคัญของการบริหารจัดการตามแนวคิด 7S ที่มุ่งเน้น ความสอดคล้องขององค์ประกอบภายในองค์กรทั้งด้านกลยุทธ์ โครงสร้าง ระบบ บุคลากร ทักษะ รูปแบบการ บริหาร และค่านิยมร่วม ซึ่งสอดคล้องกับ ธัญรัตน์ ทวีกาญจน์ (2567) ที่กล่าวว่า การบริหารจัดการองค์กรตาม แนวคิด 7S ของแมคคินซีสามารถอธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในองค์กรที่ส่งผลต่อความสำเร็จของ การดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อลิศรา เพ็ชรอาวุธ (2565) ที่ศึกษาการ บริหารโรงเรียนตามแนวคิด 7S ของแมคคินซีตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี ชุมพร พบว่า การบริหารโรงเรียนตามแนวคิด 7S ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

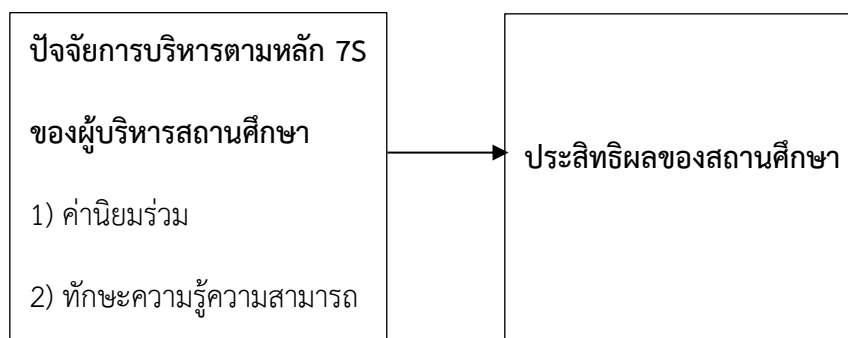
2) ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษามีการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้บริหารและคณะครูให้ความสำคัญกับ การพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ควบคู่กับการ จัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งการส่งเสริมวินัย ความรับผิดชอบ และเจตคติที่ดีต่อการศึกษ ส่งผล ให้การดำเนินงานของสถานศึกษาสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ และสะท้อนถึงประสิทธิผลของสถานศึกษา ในภาพรวม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อภิรัตน์ ช่างเกวียน (2564) ที่กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาที่มุ่งเน้น การพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน โดยส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีต่อการศึกษ ตลอดจนมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน จะช่วยให้การดำเนินงานของสถานศึกษามี ประสิทธิภาพและเกิดความเชื่อมั่นจากผู้ปกครองและชุมชน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สาวิตรี บุญกุล (2564) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารตามหลัก 7S ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ สถานศึกษา ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านระบบปฏิบัติงาน ด้านบุคลากร ด้านทักษะความรู้ ความสามารถ ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ และด้านค่านิยมร่วม โดยด้านค่านิยมร่วมเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในลำดับแรก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะค่านิยมร่วมขององค์กรทำหน้าที่เป็นแนวทางสำคัญใน การหล่อหลอมความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมการทำงานของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาใน

โรงเรียนให้มีความสอดคล้องและมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน ส่งผลให้การกำหนดนโยบาย การบริหารจัดการ และการดำเนินงานภายในสถานศึกษามีความเป็นเอกภาพและลดความขัดแย้งในการทำงาน อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร ซึ่งเอื้อต่อการขับเคลื่อนภารกิจของสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ ญัฐริยา อุลิตสถิต (2566) ที่กล่าวว่า ค่านิยมขององค์กรเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยกำหนดทิศทางการดำเนินงานขององค์กร และเป็นกลไกที่ช่วยหล่อหลอมให้บุคลากรยึดถือแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราภรณ์ พงษ์พัง (2565) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่า วัฒนธรรมองค์การมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาปัจจัยการบริหารตามหลัก 7S ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม พบว่าองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้สามารถสังเคราะห์เป็นแบบจำลองความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยพบว่าปัจจัยด้านค่านิยมร่วมทำหน้าที่เป็นแกนกลางในการขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษา ขณะที่ปัจจัยด้านทักษะความรู้ความสามารถและโครงสร้างองค์กรเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพที่ 2 องค์ความรู้จากการวิจัย

องค์ความรู้ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าความสอดคล้องขององค์ประกอบภายในองค์กรตามกรอบแนวคิด 7S มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยเฉพาะการสร้างค่านิยมร่วมภายในองค์กรซึ่งสามารถหล่อหลอมทิศทางการทำงานของบุคลากรให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาในภาพรวม

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยการบริหารตามหลัก 7S ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านระบบการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้ายเมื่อเทียบกับทุกด้าน ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม และผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด ควรพัฒนาระบบการปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน เป็นมาตรฐาน สอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน ปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีความคล่องตัว ลดความ

ข้าชื่อน นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษาด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนอยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาารายด้านของประสิทธิผลสถานศึกษา ดังนั้น ควรส่งเสริมความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยสร้างความร่วมมือระหว่างผู้บริหารและครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การปกครองนักเรียน และภาระงานต่าง ๆ พร้อมทั้งสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและปรับปรุงกระบวนการทำงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ 3) ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยการบริหารตามหลัก 7S ได้แก่ ด้านค่านิยมร่วม ด้านทักษะความรู้ความสามารถ และด้านโครงสร้างองค์กร ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและพัฒนาในทั้งสามด้านดังกล่าวอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อยกระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาให้สูงขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา จากกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เช่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หรือสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอื่น ๆ เป็นต้น 2) ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ หรือการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยอธิบายผลการวิจัยเชิงปริมาณได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น 3) ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเพื่อค้นหาปัจจัยหรือตัวแปรอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ปัจจัยการบริหารตามหลัก 7S ของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของสถานศึกษาได้เพียงร้อยละ 31.80 ดังนั้น การวิจัยในอนาคตควรมุ่งศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อค้นหาตัวแปรที่จะส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาให้สูงขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *แนวทางการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ขวัญเรือน โยคะสัย และสุเทพ เมย์ไธสง. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร. *วารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 4(1), 31–45.
- จิราภรณ์ พงษ์พัง. (2565). วัฒนธรรมองค์การกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2. ใน *(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา)*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา.
- ณัฐริยา อุลิตสถิต. (2566). การเปิดรับสื่อ การรับรู้ค่านิยมองค์กร และพฤติกรรมการทำงานตามค่านิยมองค์กรของพนักงานบริษัท ซีเกท เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด. ใน *(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา)*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธัญรัตน์ ทวีกาญจน์. (2567). การประเมินการบริหารจัดการองค์กรตามแนวคิด 7S McKinsey ของสมาคมผู้บริโภคสงขลา หน่วยงานประจำจังหวัดสงขลา สภาองค์กรของผู้บริโภค. *วารสารสมาคมรัฐประศาสนศาสตร์แห่งประเทศไทย*, 6(1), 81–93. เข้าถึงได้จาก <https://so10.tci-thaijo.org/index.php/taatj/article/view/1139>
- นิภาวรรณ แก้วตา และโสภา อำนวนรัตน์. (2568). ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1. *วารสารวิชาการ*

- มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 13(1), 1–14. เข้าถึงได้จาก <https://so06.tcithaijo.org/index.php/UDRUJA/article/view/281897>
- สาวิตรี บุญกุล. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. ใน (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม. (2567). ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา. เข้าถึงได้จาก <https://sesaskss.go.th>
- หัสตินทร์ ดอนดี. (2563). ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 35. วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์, 12(2), 235–247.
- อภิรัตน์ ช่างเกวียน. (2564). บทบาทผู้บริหารกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม. ใน (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อลิศรา เพ็ชรอาวุธ. (2565). การบริหารโรงเรียนโดยใช้แนวคิด 7S ของแมคคินซีตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร. *Suan Sunandha Asian Social Science*, 16(1), 92–112. เข้าถึงได้จาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/ssajournal/article/view/256194>